

ΓΑΜΟΙ ΔΙΑ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

QΣΑΚΙΣ βλέπω τόσους ἔξυπνους ἀνθρώπους νὰ ὑπνωτίζωνται ύπὸ τὸ χλωροφόδιμον τῆς προικός, ἢ νὰ ἀφυπνίζωνται ἐξ αὐτοῦ βιαίως — καὶ πάντοτε ἀργά — διὰ νὰ περισυλλέξουν τὰ συζητικά των ἀπλυτα ἀπὸ τὸ κάρρον τῆς ἀστυνομίας· ὅσάκις ἐξ ἄλλου παρατηρῶ ἐκκεντρικάς κυρίας, ζωντοχήρας ἴδιως ἢ δεσποινίδας ὡρίμους καὶ προχωρημένας — pardon, προχωρημένας δηλαδὴ εἰς πεῖραν καὶ ὁρίμους δι' ἥρωϊκὰ διαβήματα — νὰ ὑψώνουν τὴν σημαίαν τῆς γυναικείας χειραφετήσεως σκιαμαχοῦσαι κατὰ ἀνυπάρκτου τυραννικοῦ ζυγοῦ, τοῦ ὅποιου τὸ γλυκὺ ἄχθος εἰς μάτην ὀνειροπόλησαν — συλλογίζομαι πόσα ἄρα γε σοφά καὶ ὠραῖα πράγματα θὰ είχε νὰ διδαχθῇ ὁ σύγχρονός μας πολιτισμὸς ἀπὸ μερικοὺς βαρβάρους λαοὺς τῆς ἀρχαίότητος!

Τὸ ξήτημα, λόγου χάριν, τὸ πάντοτε φλέγον — τὸ *ζεματίζον* μάλιστα — τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κοριτσιῶν μας, τὸ ὅποιον, δταν δὲν ἀτολίγῃ εἰς τραγῳδίαν πολύκλαυστον, καταντῷ συνήθως φάρσα ξεκαρδιστική, τὸ ἔλυσαν ἐν τούτοις θαυμάσια πρὸ δυνόμισυ χιλιάδων ἑτῶν οἱ ἀρχαῖοι Βαβυλώνιοι. Παραδόξως δὲ τὸ ἔλυσαν κατὰ τρόπον ἐντελῶς ἀντίθετον τοῦ ἴδιου μας ἔδω. Ἐπομένως κατὰ τρόπον σοφόν, λογικόν, δίκαιον καὶ πρακτικώτατον. Σήμερον ὁ γάμος δὲν εἶνε πλέον τὸ εἰδύλλιον δύο καρδιῶν. Είνε μία ξηρὰ κερδοσκοπικὴ συναλλαγὴ οίονεὶ μεταξὺ δίδοντος καὶ λαμβάνοντος. Ὁ Υμέναιος, ὁ περιπαθῆς καὶ τρυφερὸς παράνυμφος, δὲν γράφει πλέον οὔτε ἀταγγέλλει γαμηλίους ώδάς. Ἀπαγγέλλει καὶ ὑπογράφει προικοσύμφωνα μόνον. Τίποτε ἄλλο σχεδόν. Συνοικέσια ἐξ αἰσθήματος δὲν συνάπτονται πλέον. Συνάπτονται ἀπλαὶ ἀγοραπωλησίαι. Ἐνίστε μάλιστα διεξάγεται ἐν εἴδος καθαρᾶς τολμῶ εἰπεῖν ζωμεπορίας, ἀφοῦ κατὰ γενικὸν κανόνα πρῶτον συζητεῖται τὸ τίμημα — ἢ προϊξ — καὶ παξαρεύεται ὁ γαμβρός, καὶ ἔπειτα ἐμφανίζεται, ὃς ἐκ περισσοῦ, καὶ ἡ νύμφη! Ὁ Ἔρως ὁ ταλαιπωρος δὲν ἔρωτάται διόλου. Συνή-

θως οὔτε προηγεῖται, οὔτε ἔπειται τοῦ γάμου. Στέκει ἀποσβολω-
μένος καὶ χαιρεκάκως μειδιῶν εἰς τὸ κατώφλιον τῆς κλεισμένης
ἔξωθυρας. Καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, ὁ μικρὸς πτερωτὸς Σατανᾶς,

«Ο »Ερως σήμερον ύπογράφει καὶ ἀπαγγέλλει προκοσύμφωνα μόνον.»

παρεισδύει συχνὰ ὡς νυκτοκλέπτης διὰ τῆς ὀπισθίας θύρας καὶ ἐνεδρεύει ὑπὸ τὴν νυμφικὴν παστάδα. Οἱ σήμεροι γαμβροὶ δὲν ἔννοοῦν ἀπλῶς νὰ νυμφευθοῦν. Ἐννοοῦν νὰ ἀκριβοπληρωθοῦν, ὅπως τὸ σπανίζον ἐμπόρευμα. Οἱ ἔχοντες μάλιστα νὰ ἐπιδείξουν κανὲν διδακτορικὸν δίπλωμα η̄ καμμίαν λαμπτοκοποῦσαν ἐπωμίδα η̄ κανένα πλούσιον θεῖον ἐτοιμόρροπον η̄ κανὲν οἰκόπεδον εἰς τὰ Πιθαράδικα, αὐξάνονταν ἀναλόγως τῆς ἐντυπώσεως καὶ τὸ τιμο-
λόγιον των. Καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχουν ἀδρότερα τὰ πώλητρα, ἐκτί-
θενται οὕτως εἴπειν εἰς ἐν εἶδος πλειοδοτικοῦ ἐκπλειστηρια-
σμοῦ, ἀποφασισμένοι νὰ αὐτοκατακυρωθοῦν εἰς τὴν τελευταίαν
πλειοδότιδα!

* *

‘Αλλ’ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὴν ἀρχαίαν Βαβυλῶνα.

Οἱ λαμπροὶ ἔκεινοι βάρβαροι θὰ ἥδυναντο νὰ δώσουν ἀξιό-
λογα μαθήματα εἰς πολλοὺς τῶν σημερινῶν συζυγικῶν ἡρώων
τοῦ Βοκκακίου. Ἐνηργεῖτο καὶ παρ’ αὐτοῖς η̄ διὰ πλειστηρια-
σμοῦ νυμφοθηρία. Ἀλλὰ πῶς; Ὑπὸ ἀνεστραμμένους ἐντελῶς
ὅρους. Ἐκεῖ δὲν ἔδημοπρατοῦντο οἱ ὑποψήφιοι γαμβροί. Ἔξ
ἐναντίας· ἔξεπλειστηριάζοντο αἱ ἐπίδοξοι νύμφαι. Αἱ ἐν ὅρᾳ
γάμου παρθένοι συνεκεντροῦντο ἐκάστοτε εἰς δημόσιον μέρος,
κῆρυξ δὲ ἐπίσημος ἔξεποιέι διαδοχικῶς τὰς ὡραιοτέρας εἰς τοὺς

ύπερθεματίζοντας ἐκ τῶν συναγωνιζομένων πλουσιοπαίδων. Περιτὸν νὰ σημειώσω ὅτι αἱ μᾶλλον περικαλλεῖς, αἱ μᾶλλον ὥραιαι τὴν μορφὴν καὶ τὸ ἥθος, ἐγίνοντο ἀνάρπαστοι, ὅπως παρ’ ἡμῖν αἱ πρῶται ἔνθαται... φράσουλαι, αἱ ἐμφανιζόμεναι εἰς τὴν ἀγοράν. Τί λογικώτερον καὶ δικαιότερον τούτου; Θέλεις, κύριε, σύζυγον εὐειδῆ, καλήν, πιστήν, εὐάρμοστον; Θέλεις παρὰ τὸ πλευρόν σου ὅχι ἐν ἄψυχον ἐπιπλον, ἀλλὰ μίαν θελκτικὴν σύντροφον, μίαν σεμνήν καὶ ἄγρυπνον. Ἐστιάδα τῆς οἰκογενειακῆς σου εύτυχίας; Ὁρίστε! Τὸ στάδιον εἶνε ἀνοικτόν. Νὰ τὴν ἀκριβοπληρώσῃς καὶ νὰ τὴν πάρῃς. Χαλάλι σου! Ἔτοι ἐσκέπτοντο οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι βάρβαροι τῆς Βαβυλῶνος. Εἰσαι ἔξι ἀλλού ἀπορος, ὀλιγαρχῆς ἢ φιλόσοφος; Ἀρκεῖσαι εἰς μίαν ἀσχήμον ἢ δύστροπον; Πάρε καὶ ὀλίγην προϊκα, ὀλίγην τούτεστι ἀποζημίωσιν, διὰ τὸν ἡρωϊσμόν σου αὐτὸν καὶ τὴν στωϊκήν σου λιτότητα. Διότι, ἡ περίεργος ἐκείνη δημοπρασία τῶν Βαβυλωνίων δὲν ἐπρονόει μόνον περὶ τῶν ὥραιών, ἀλλ’ ἀπέβλεπε κυρίως εἰς ἀποκατάστασιν καὶ τῶν ἀσχήμων, τῶν δυσειδῶν, τῶν ἑτεροφθάλμων ἀκόμη καὶ ἀναπτήρων παρθένων. Καὶ θὰ ἰδῆτε πῶς. Ἡμεῖς ὅμως ἐδῶ σήμερον, οἱ ἔξυπνοι πολιτισμένοι, τὰ θέλομεν ὅλα ἀνεξιρέτως. Ὄλα καὶ κάτι παραπάνω ἀκόμα. Ἡ νύμφη, τὴν διπούαν ζητοῦμεν, πρέπει νὰ ἔχῃ εὔμορφη, ἀπὸ οἰκογένειαν (!), κομψή, χαρίεσσα, πνευματώδης, σεμνή, φιλόστοργος, τιμία, ἀφωσιωμένη, καὶ — ὡς νὰ ἡσαν ὀλίγα τάχα ὅλα αὐτὰ τὰ θεόπεμπτα δῶρα — νὰ ἔχῃ καὶ 100,000 τούλαχιστον δραχμῶν προϊκα! Είνε ἀλληθὲς ὅτι οἱ περισσότεροι τώρα ἀρκοῦνται εἰς αὐτὰς μόνον καὶ παραβλέπουν ἐπιεικῶς, φασκελώνοντες δηλαδή, ὅλα τὰ ἄλλα. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ παξαρεύματος προβάλλονται ἀστειότατα ὅλαι αἱ ἀπαιτήσεις. Μά, ἀγαπητέ μου καὶ ἀξιολάτρευτε γαμβρέ! Νὰ σὲ ἀποζημίωσω ὅταν σοῦ φορτώνω μίαν δύσμορφον, μίαν στρυφήν, μίαν κακότροπον — ὑπομονή! Αὐτὴν τὴν φωτεινὴν ἀντίληψιν τὴν είχαν καὶ οἱ Ἀσιανοὶ ἀγριανθρωποι. Νὰ μοῦ ξητῆς ὅμως καὶ πληρωμὴν διότι

«Ο ”Ερως στέκει ἀποσβολωμένος εἰς τὴν κλεισμένην ἔξωθυραν . . .»

σοῦ παραχωρῶ ἔνα θησαυρὸν εὐμορφιᾶς, εὐφυΐας καὶ καλωσύνης, τὸν δόποιον δὲν μοῦ ζητεῖς κἄν ώς δωρεάν καὶ δίχως ἀνάλογον ἀντάλλαγμα — αὐτὸ πλέον ἐθεωρεῖτο ώς ὁ ἀναιδέστερος παραλο-

«Οἱ προσφέροντες τὰ περισσότερα ἐλάμβανον τὰς ὡραιοτέρας . . .»

γισμὸς ἀπὸ τοὺς θαυμασίους ἐκείνους ἀπολιτίστους τῆς Βαβυλῶνος. Καὶ διὰ τοῦτο, ὅχι μόνον κατέβαλλον οὗτοι τὸ τίμημα, ἀλλὰ καὶ χρηματικὴν ἐγγύησιν ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ τὰς νυμφεύωνται.

* * *

‘Αλλ’ ἡ πλέον σοφὴ καὶ ἐκπληκτικὴ καὶ ἀπίστευτος λεπτομέρεια τῆς πρωτοτύπου ἐκείνης δημοπρασίας, τὴν δοίαν ἐθαύμασε καὶ ἐτόνισεν ὁ Ἡρόδοτος, δστις τὴν περιγράφει, εἰνε ἡ ἔξῆς:

“Οτι τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἐκ τῆς δημοπρασίας τῶν ὡραίων παρθένων ἔχρησίμευεν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον πρὸς ἀποκατάστασιν καὶ εἰς προικοδοσίαν τῶν ἀσχήμων καὶ κακομόρφων. Τὰς ὡραίας νύμφας, τὰς ἐλάμβανον ἐν πλειοδοσίᾳ οἱ προσφέροντες τὰ περισσότερα· αἱ ἀσχῆμοι κατεκυροῦντο εἰς τοὺς ζητοῦντας τὰ ὀλιγώτερα. Ὁ κῆρυξ, ἀφοῦ ἔξεποιει τὴν ἐκλεκτὴν ποιότητα — τὰς ὡραίας, παρέτασσεν εἴτα καὶ τὴν χειροτέραν — τὰς δυσειδεῖς. Καὶ ὅμως ὁ πλειστηριασμὸς δὲν ἀνεβάλλετο δι’ ἔλλειψιν πελα-

τῶν. Ὑπῆρχον, φαίνεται, καὶ τότε οἱ σημερινοὶ αὐτάρκεις φιλόσοφοι, οἱ παρηγορούμενοι μὲ τὴν σκέψιν ὅτι ἐπὶ τέλους ἡ καλλονὴ καὶ ἡ ἀρετὴ δὲν εἶνε δὰ καὶ τὸ μόνον ἀξιοζήλευτον ἀγαθὸν εἰς τὸν πολυποίκιλον τοῦτον κόσμον!

« Λί ασχηματικαριστοῦντο εἰς τοὺς δεχομένους τὰ δλιγάτερα . . . »

Ἡ ἀποδία ὅμως ἔγκειται εἰς τοῦτο: πρῶτον, ὑπῆρχον ἀρά γε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἔκεινην καὶ ἀσχημοί γυναικεῖς; ἐνῷ, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν ἴδικήν μας ἡ λέξις **ἀσχημία** δὲν ὑπάρχει . . . εἰς τὸ γυναικεῖον λεξικὸν τούλαχιστον. Ἡ γυνὴ σήμερον ἀναγνωρίζει τὴν γυναικείαν ἀσχημίαν . . . μόνον διὰ τὰς ἄλλας, οὐδεποτε δι' ἕαυτήν. Καὶ δεύτερον καὶ ἀν ὑπῆρχον, εἴχαν τάχα τόσην ἀνοησίαν καὶ τόσην αὐταπάργησιν ὥστε νὰ τὸ ἀναγνωρίζουν καὶ νὰ πιστοποιοῦν σιωπῶσαι τὴν ἀναφανδὸν διαλαλούμενην ὑπὸ τοῦ κήρυκος ἀσχημίαν των; Φοβοῦμαι ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡμπορεῖ νὰ ἀμφισβητηθῇ ἡ ἀξιοπιστία τοῦ Ἡροδότου. «Έχω πρόχειρον παράδειγμα. Πρό τινων ἐτῶν, κάποιος ἴδιόρρυθμος φιλάνθρωπος, ἐν Σύρῳ ἀν δὲν μὲ λανθάνῃ ἡ μνήμη, κατέλιπε διὰ διαθήκης γενναῖον ποσόν, δπως ἐκ τῶν τόκων αὐτοῦ ὑπανδρεύονται κατ' ἔτος δύο - τρία κορίτσια δύσμιορφα ἡ δύσχορηστα ἐκ τῆς πολυκατοίας. Νομίζω ὅτι ἡ ἀδιάκριτος ἔκεινη διαθήκη μένει ἔκτοτε ἀνεκτέλεστος καὶ ἀσκοπος, διότι ἔως τώρα καμμία δὲν παρου-

σιάσθη διεκδικοῦσα τὸ πολύκλαυστον γέρας, τὸ ἄδωρον ἐκεῖνο δῶρον. Ἡ αὐθάδης διαθήκη κατηργήθη, σιωπηρῶς δὲ καὶ ἡ γυναικεία ἀσχημία ἐν Σύρῳ. Εἰς τὴν ἀρχαίαν ὅμως Βαβυλῶνα παραδόξως ὑπῆρχον καὶ ἀσχημοί, καὶ ἐπρόβαλλον μάλιστα εἰς τὸ μέσον, καὶ — ὅπερ παραδοξότερον — εὔρισκον καὶ γαμβροὺς ἔνεις ἀναλώμασι. Αἱ ὥραιαι βαβυλώνιαι ἐπροίκιζον διὰ τῆς καλλονῆς τῶν τὰς ἀσχήμους, ἀποτίουσαι οὕτως οἶνον φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν ἀσχημίαν, ἀφοῦ ἄνευ αὐτῆς, κατὰ τὸν σκληρὸν νόμον τῶν ἀντιθέσεων, ἡ καλλονή θὰ ἦτο τι ὅλως ἀγνωστον καὶ φυσικῶς ἀνύπαρκτον εἰς τὰ ἀνδρικὰ ὅμματα, διότι θὰ ἔλειπεν ὁ δρος τῆς συγκρίσεως. Ταῦτοχρόνως δὲ ἔδωσαν καὶ τὴν δικαιοτέροαν λύσιν τοῦ μεγάλου προβλήματος, τὸ ὅποιον βασανίζει καὶ ἀναστατώνει τὴν σημερινὴν κοινωνίαν — καὶ τὴν πλέον ὁρθὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν φίλτατον Γαβριηλίδην, ὅταν πρό τινων ἐτῶν ἐβροντοφώνησε καὶ ἔφριψεν εἰς τὸ μέσον, ὡς βόμβαν δυναμίτιδος κλονίσασαν ὅλους τοὺς γυναικείους ἐγκεφάλους, τὸ περιλάλητον ἐκεῖνο : — « *Tί τῆς φυλᾶττε;* . . . »

Δυστυχῶς ἡ εὐτυχῶς δὲν ὑφίσταται πλέον τὸ ὥραιον καὶ σοφὸν ἔθμιον τῆς δημιοπρασίας τῶν ὑποψηφίων νυμφῶν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τῆς Ἀσσυρίας. "Αλλως, τίς οἴδε πόσας ἀθρόος μεταναστεύσεις τοῦ ὥραιον φύλου θὰ ἐβλέπομεν καθ' ἐκάστην. Καὶ διατί ὅχι; Αἱ εὐμορφοὶ θὰ ἡγοοάζοντο ἀδρότατα, καὶ αἱ ἀσχημοὶ θὰ ἐπρομηθεύοντο γαμβρούς εὐώνους καὶ συγκαταβατικούς, ἐνῷ τώρα ἀναγκάζονται νὰ συνωμοτοῦν κατὰ τῆς τυραννίας τῶν ὥραιων, νὰ ἐπιδίωνται εἰς χημικὰς σκευασίας, ἡ ἐν ἐσχάτῃ ἀμύνη νὰ ἴδρυουν ἐπαναστατικούς Συλλόγους ὑπὲρ τῆς « Ἄγαμίας! »

Καὶ ἔπειτα ἀπορεῖ καὶ σταυροκοπεῖται ὁ Πατανικόλας τῆς ἐνορίας μου, πῶς τόσα καμαρωμένα καὶ πολυζήλευτα ἀνδρόγυνα, διὰ τὰ ὅποια Ὕψωσε μὲ στόμφον τὴν εὐχήν: « Οὓς ὁ Θεὸς ἔξευξε... » — καὶ τὰ ὅποια μὲ τόσην μελοδραματικὴν κατάνυξιν ηὐλόγησεν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, πῶς — μετά τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μέλιτος — καταντοῦν ὅλοταχῶς ἐνώπιον . . . τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν! . . .

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

'Αθῆναι, 1907

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Eἰς οἰκοπεδοφάγον

Μακρὰν τῶν ἄλλων σκάψετε τοῦ τάφου του τὸ χῶμα...
Καὶ τῶν νεκρῶν τὰ μνήματα μπορεῖ ν' ἀρπάξῃ ἀκόμα!

Eἰς τὰ παράσημα

Σταυροὶ τὰ στήθη τ' ἀγενῆ τί τάχα κι' ἄν στολίζουν;
Στὸ βούρκο μὴ δὲν βλέπουμε τ' ἀστέρια νὰ γυιαλίζουν;

ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ